

[Lysholt Hansen]

kedsproblemer og kommunernes forhold får en sagligt set alt for dårlig behandling.

Idrættens og organisationernes forhold til det demokratiske samfundsliv må naturligvis også med i bedømmelsen, når man skal belyse kulturpolitikken. Man spørger: demokratiserer idrætten, eller gør den det ikke? Og man kan spørge: bliver den enkelte frihed større eller mindre takket være organisationerne? Det er nok værd at overveje, hvilke muligheder for indflydelse den enkelte i virkeligheden har for aktivt at påvirke organisationernes handlen og standpunkttagen.

Altså et samfund bør vurderes efter, i hvor høj grad det er præget af samarbejde og fællesskabsfølelse. Derfor må de kulturpolitiske opgaver, som redegørelsen har peget på, løses af staten, af kommunerne og af organisationerne eller af dem alle tre i fællesskab. Det offentliges rolle i kulturlivet skal altså være aktiv. Jeg tror ikke på, at man blot skal lade folk selv se og så vælge på kulturområdet.

Jeg opfatter kulturen som noget, der står i forbindelse med hver enkelts liv, hans måde at leve og opleve på, og derved bliver kulturen et endemål som al anden politisk aktivitet i samfundet. Al anden politik, skatte-, social-, handelspolitik, får derfor kulturpolitiske følger. Det kan lyde som en modsigelse. På den ene side må kultur naturligvis være en privat sag, nemlig den enkeltes måde at leve og opleve på. På den anden side er det jo heller ikke uden betydning for, hvordan det sker, om vi f. eks. pludselig lagde hele skatteområdet om fra direkte skatter til moms eller vi gik over til atomkraft – ja eller nej dér vil også ændre vilkårene. Hvor samfundet får indflydelse på den enkelte borgers levevis, må det tilsigte hans størst mulige frihed. Kultur forudsætter frihed. Kultur kan ikke besiddes kollektivt. Kultur er netop, at vi har mulighed for at udvikle det i os, som peger bort fra det statistiske gennemsnit. Herméd er ikke sagt, at kulturen ikke kan udbredes kollektivt ved massepåvirkninger, men påvirkningen er kun en begyndelse, og først det, som lever videre i os efter påvirkningen, er det, der har interesse, og det er den målestok, vi skal bedømme påvirkningen efter.

Jeg tror, alle er enige om, at det gælder om at sikre størst mulig frihed i adgangen til kulturgoderne, men så kan man ikke se bort

fra, at vi lever i et mekaniseret og kompliceret samfund, hvor det ikke længere er naturligt, at kulturlivet passer sig selv. Det er ikke unaturligt, at samfundet bygger veje, broer og havne, som helt ændrer handelslivets vilkår. Hvorfor skulle det så være unaturligt, at samfundet ændrer på sit kulturmiljø? Det er det, redegørelsen lægger op til, og jeg vil meget gerne give stærk tilslutning til den virkelige grundige redegørelse, vi har fået.

H. C. Hansen (FP):

Splittelsen i socialdemokratiet er årsagen til, at vi i dag for anden gang inden for en uge her i folketinget har modtaget en redegørelse fra en minister. Kulturministerens redegørelse er et udmærket eksempel på, hvorledes socialdemokratiet ønsker ikke alene at dirigere erhvervslivet, men også at præge og vejlede det enkelte menneskes hverdag og fritid.

Store dele af socialdemokratiet har i dag den opfattelse, at bl. a. Statens Kunstfond må indstille sig på at blive benyttet for at fremme bestemte retninger, der er politisk bestemt, eller også se i øjnene, at man i højere grad må have hånd i hanke med, hvad der foregår.

Jeg vil tillade mig at citere undervisningsministeren i den offentliggjorte brevveksling mellem ministeren og forfatteren Klaus Rifbjerg. Undervisningsministeren skriver her:

»Hvorfor skal socialdemokratiet opretholde eller støtte en kunst, som meget sjældent er os eller vore vælgere til glæde eller gavn?«

Fremskridtspartiet har gang på gang advaret imod denne udvikling og sagt, at Fonden i det lange løb vil undergrave den kunstneriske frihed i Danmark. I dag er vi så i den situation, at undervisningsministeren støttet af betydelige kredse inden for socialdemokratiet har bekræftet, at fremskridtspartiet havde ret. Ministerens redegørelse bekræfter for så vidt blot, at socialdemokratiet i dag har plads til en rabiat venstrefløj, præget af politisk fanatisme i sin tro på at have eneret på sandheden og sit ønske om at bøje alle andre efter socialismens krav, bogstavelig talt fra vuggen. Så enøjet politisk tro har ikke tidligere været tilkendegivet i socialdemokratiet.

Fremskridtspartiet iagttager naturligvis denne udvikling med interesse. De kredse i